

OKNO

3 | 2026

doo.cz

Rozhovor

O smíření
s knězem
a psychologem

Aktuality

Změna
v diecézní
zpovědní službě

Téma

Podpořme
službu kněží
ve Fondu MOST

**FOND
MOST**

PODPORA, KTERÁ NÁS NESE

■ Extrémní křížová cesta na Hlučínsku

Kde a kdy: začátek v Hlučíně ve farním kostele v pátek 20. března ve 20 hodin, ukončení v sobotu ráno

O co jde: niterné prožití křížové cesty v tichu a noci na trase dlouhé 41 km (individuálně nebo v malé skupině)

Kontakt: edkhlucin@seznam.cz, 603 213 769

■ Křížové cesty venku

Boží hora (u Žulové): neděle 15. 3. v 15.30

Rybí (Via Crucis): neděle 15. března v 15.00. Určeno především pro rodiny, zve mládež děkanátu.

Bílovec (Na Hublesce): neděle 22. 3. v 15.00

Maria Hilf: na Velký pátek 3. 4. ve 21.00 (sraz u Bohémy ve ZH)

■ Extrémní křížová cesta na Jablunkovsku

Začátek v pátek 27. března v 18.00 při mši v Jablunkově (farní kostel). Na výběr jsou tři trasy v horském terénu (30, 35, 41 km).

Kontakt: 737 680 862   **Více:** trasy.edk.org/pl/cz

■ Koncert Učedníků

Kdy: 15. března, 15.00

Kde: Ostrava-Zábřeh (kostel sv. Ducha)

Cena: 150 Kč

VYBÍRÁME Z DIÁŘE BISKUPA MARTINA

7. 3.	20.00	Ostrava – biskupství	Růženec za duchovní povolání /též on-line na YouTube diecéze/
10. 3.		Olomouc	Setkání představených Moravské církevní provincie
12. 3.	9.00	Ostrava – biskupství	Porada děkanů
13.–15. 3.		Mosty u Jablunkova	Víkend s bohoslovci
21. 3.	10.30	Ruda u Rýmařova	Svěcení oltáře
21. 3.	17.00	Opava – konkatedrála	Večer smíření
22. 3.	8.30	Opava – konkatedrála	Mše sv. s farnostmi ke Dni smíření
24. 3.	10.30	Praha	Komise ČBK pro ochranu nezletilých
27. 3.	19.00	Opava	Čtení Bible24
28. 3.	12.00	Č. Těšín – Exerciční dům	Mše sv. s přijetím mezi kandidáty trvalého jáhenství
29. 3.	9.30	Ostrava – katedrála	Květná neděle (průvod vychází z kostela sv. Václava)
2. 4.	9.00	Ostrava – katedrála	Missa chrismatis
2. 4.	18.00	Ostrava – katedrála	Mše sv. na památku Večeře Páně
3. 4.	15.00	Ostrava – katedrála	Velkopáteční obřady (křížová cesta v katedrále v 10.00)
4. 4.	20.00	Ostrava – katedrála	Velikonoční vigilie (ranní chvály v katedrále v 9.00)
5. 4.	9.30	Ostrava – katedrála	Zmrtvýchvstání Páně

ZPRAVODAJSTVÍ

Svědectví katechumenů 4
 Změna zpovědní služby v diecézi 5
 Ukončení těžby: rozhovor s knězem, horníkem 6
 Jeseník: co se promítá ve farním kině? 7
 Charita Malá Morávka deset let ve službě 8
 Dobrovolníci po boku nemocničního kaplana 9

ROZHOVOR

P. Pavel Moravec 10

TÉMA

Fond MOST: nový způsob podpory služby kněží ... 12

KDE JSOU DVA NEBO TŘI ANEB O SPOLEČENSTVÍ

Sekulární františkánský řád 14

30 LET DIECÉZE

Čím diecéze žila v letech 2002 až 2004 16

OSOBNOST VÍRY

P. Anton Helm (1786–1872) 17

Oltář: místo naděje

„Všechno, co přichází od Boha, slouží nám všem společně k užívání, nikdo není z jeho dobrodiní a darů vyloučen, nýbrž celé lidské pokolení se má těšit z jeho božské dobroty a štědrosti, a to stejnou měrou.“ (sv. Cyprián)

Tato slova stará téměř osmnáct století zní překvapivě aktuálně i dnes. Připomínají nám, že Boží dary nejsou určeny jen vyvoleným, silným nebo dokonalým, ale každému, kdo je ochoten je přijmout. Víra není soukromým vlastnictvím, ale prostorem sdílení. A právě v tomto duchu bych vás rád pozval do místa, které se po dlouhém čase znovu nadechuje k plnému životu – do nově zrekonstruovaného kostela v Rudě u Rýmařova.

V sobotu **21. března v 10.30 hodin** sem zavítá otec biskup Martin David, aby slavnostně **posvětil nový oltář**. Oltář, který není jen architektonickým středem chrámu, ale především symbolem jednoty, oběti a naděje. Místem, kde se setkává naše lidství s Boží láskou.

Ruda je už po staletí poutním místem Panny Marie Sněžné. Místem, kam lidé přicházeli s prosbou, vděčností i únavou, kterou přináší každodenní život. Poutní cesta sem nikdy nebyla jen přesunem v krajině, ale především cestou k vnitřní obnově a duchovnímu životu. Každý krok měl svůj význam, každé zastavení nabízelo prostor k modlitbě i tichému rozjímání. Součástí tohoto putování je také křížová cesta, která vede poutníky k zamyšlení nad Kristovým utrpením, ale zároveň nad vlastními kříži, které neseme.

Zároveň je kostel v Rudě významnou kulturní památkou, která nese otisk generací před námi. Je svědkem proměn doby, lidských osudů i víry, která se navzdory těžkostem dokázala udržet. Jeho obnova

není jen stavebním počinem, ale výrazem péče o duchovní i kulturní dědictví, které má smysl chránit a předávat dál. Každá pouť, každá návštěva, každý tichý okamžik zde tak navazuje na dlouhý řetězec těch, kteří sem přicházeli před námi.

Přijměme pozvání ke společnému setkání, ke slavení i k tichému zastavení. A dovolme, aby to, co přichází od Boha, bylo skutečně darem pro všechny.

P. František Zehnal, administrátor farnosti Ruda u Rýmařova a rýmařovský děkan

■ Cesta smíření v postní době

První čtyři týdny postní doby v naší diecézi je možné kráčet po Cestě smíření s impulsy z podobenství o marnotratném synu. V sobotu 21. března na tuto iniciativu naváže diecézní Večer smíření v opavské konkatedrále. O den později se má pozvání ke smíření přenést do farností, kde se ve všech nedělních bohoslužbách uskuteční rozšířený úkon kajcnosti.

Víra pro mě znamená jiný pohled na život

Ostrava – V sobotu po Popeleční střede se biskup Martin David v katedrále Božského Spasitele setkal s katechumeny. Přibližně šedesátku lidí tam při mši svaté oficiálně přijal za čekatelé křtu.

Během bohoslužby zaznělo evangelium o povolání celníka Matouše. Biskup ve svém kázání přirovnal Boží pozvání každého z katechumenů právě k Matoušovu příběhu. Připomněl, že „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Ježíš nepřišel povolát spravedlivé, ale hříšníky“.

„I my, kteří jsme byli pokřtěni před lety, potřebujeme slyšet, že stále potřebujeme Boží uzdravení. Církev není parta dokonalých. Milí čekatelé křtu, nevstupujete do společenství bezchybných lidí. Vstupujete do společenství těch, kteří vědí, že potřebují Lékaře,“ uvedl biskup Martin ve své promluvě.

Po mši svaté se skupina přesunula do sálu biskupství k neformálnímu setkání. Někteří se s přítomnými podělili o své příběhy. Přinášíme úryvky z příběhů Vojtěcha, Patrika a Evy.

Vojtěch

farnost Ostrava-Hrabůvka

„Já pocházím z rodiny »vehementních« ateistů. Doma jsem vždycky poslouchal: To je ta »zlá církev« a to je ten »špatný kostel«. A je to zvláštní, protože

jsem vždycky měl zájem o filozofii, religionistiku a humanitní vědy. Když jsem je začal blíže studovat, tak jsem racionálně došel k závěru, že Bůh musí nějakým způsobem existovat. Začal jsem zjišťovat více o náboženství, jestli jsou nějaké zázraky, které jsou vědecky potvrzené. Bral jsem to vše tak nějak racionálně a vědecky. Chybělo tam srdce. Doopravdy se mě Bůh dotkl, když mi zemřela spolužačka. Bylo to těsně před Vánoce. Chodili jsme spolu do třídy asi šest let. Její smrt mě zasáhla. Šel jsem do kostela k betlému, věděl jsem, že v katedrále bývá už před Vánoce. A pak to najednou přišlo. Jako blesk z čistého nebe. Najednou jsem věděl, že Bůh je. A rozhodl jsem se, že se chci nechat pokřtít.“

■ Představování katechumenů při bohoslužbě v katedrále. Foto: Lena Nowak / Člověk a Víra

■ Účastníci po mši svaté sdělili své příběhy v sále biskupství a vyslechli katechezi.

Patrik

farnost Moravská Ostrava

„Moje cesta nebyla vůbec jednoduchá. Měl jsem náročné dětství a řešil nějaká psychická traumata. Inspirace přišla v momentě, kdy jsem měl své nejhorší dno. Nebylo jen jedno, ale vždy mi takzvaně vysvitlo světlo. Nevěděl jsem, čemu to přisoudit, komu to určit. Z rodiny, kde nikdo nevěřil, jsem se dostal sám do kostela. Přitom jsem dříve přísahal, že tam nikdy nepůjdu. Ale stalo se. A tam jsem poprvé v životě našel vnitřní klid. Tak jsem tam začal chodit pravidelně. Zeptal jsem se faráře, jestli se můžu nechat pokřtít. A začal jsem chodit na setkání katechumenů. Jsem

nesmírně rád, že můžu být součástí společenství, které má morální hodnoty, je neskutečně vřelá a plná empatie jeden ke druhému. Což je v dnešní době neskutečná věc a málo se to vidí.“

Eva

farnost Nový Jičín

„Já jsem věřila v Boha vždycky. Ale o církvi, Ježíši Kristu jsem nevěděla nic. Jenže pak se obrátila moje dcera, středoškolačka. Minulý rok se nechala pokřtít.

Chtěla jsem ji podpořit, tak jsem šla do kostela s ní. Ale nevěděla jsem, o čem to je. Věděla jsem, že v Boha věřím, tak jsem se rozhodla, že bych taky chtěla křest. Říkala jsem si, dva roky příprava, co se tam tak dlouho budeme učit? A teď jsem naopak získala pocit, že to vlastně nestihnu ani všechno obsáhnout. Třeba téma Bible. A taky nejde jen o to, že člověk věří. Ale já to asi potřebuju pochopit. Nevěděla jsem, že existují věci, které pro člověka nejsou dobré. Jsem ráda, že nám to náš kněz vysvětluje v různých ohledech, i z pohledu Desatera. Probírali jsme například potrat nebo eutanázii. A to jsou názory, které jsem nikdy v životě neslyšela. Víra mi dává úplně jiný pohled na celý život.

Monika Pustovková

Diecézní zpovědní služba na třech místech

Ostrava / Opava / Český Těšín – Možnost každodenní svátosti smíření se v naší ostravské katedrále stala nedílnou součástí života diecéze. Zpovědní služba je přítomna od Jubilejního roku milosrdenství a přetrvává jako jeho odkaz nadále. Je znamením otevřených dveří i ochoty církve být nablízku těm, kdo hledají pokoj a naději.

Na základě průzkumu a zhodnocení frekvence zájmu o zpověď v katedrále dochází od 1. března 2026 k úpravě a rozšíření této služby. V katedrále bude možné se zpovídat od úterý do pátku vždy od 9 do 12 hodin a od 13.15 do 16 hodin. Nově se však nebude zpovídat v sobotu.

Také v Opavě i Českém Těšíně

Zároveň se zpovědní služba rozšiřuje i mimo Ostravu. V Českém Těšíně bude k dispozici každý čtvrtek od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin. V Opavě, v konkatedrále

■ Zpovědní služba v katedrále již deset let zve ke smíření s Bohem. Foto: Lena Nowak / ČaV

le Nanebevzetí Panny Marie, každou středu od 9 do 12 a od 14 do 18 hodin.

Jak na kurzy Alfa?

Opava – Biskupství ostravsko-opavské a Česká kancelář kurzů Alfa zvou na praktický seminář **Jak uspořádat kurz Alfa**, který se uskuteční **v sobotu 18. dubna 2026 od 9.30 do 16.00 v Marianu v Opavě** (v 8.30 je možnost účasti na mši svaté v místní kapli, celebruje P. Daniel Vícha).

Setkání je určeno všem, kdo chtějí rozjet kurz Alfa, hledají nástroj k oživení farního společenství, pracují s mládeží či biřmovanci nebo chtějí srozumitelně představit základy víry hledajícím. Program nabídne úvod do kurzu Alfa

a praktické rady k jeho organizaci: jak vybrat a vyškolit tým, na co si dát pozor (Veronika Filipová), blok o vytváření bezpečného prostředí ve skupince (kouč a terapeut Tomáš Dymáček) i sdílení zkušeností, jak dál po Alfě (Iveta Sochorová). Součástí budou také svědectví, modelový průběh večera, tipy, jak navázat po skončení kurzu, a informace o podpoře ze strany biskupství. Účastnický poplatek činí 300 Kč (včetně oběda a materiálů).

Přihlášky do 5. dubna 2026, více informací na evangelizace.cz. **(one)**

Tím chceme vyjít vstříc věřícím napříč diecézí a nabídnout širší možnost setkání s Božím milosrdenstvím i na jiných místech mimo Ostravu. Rozpisy a obsazení kněžími budou moci věřící sledovat na webu diecéze v oddíle Stálá zpovědní služba.

P. Daniel Vícha

„Kratce“

Bible a fotografie v Opavě

Putovní výstava složená z nejpovedenějších snímků roku 2025 **od fotografů Člověk a Víra** zamíří v naší diecézi tentokrát do Opavy. K vidění bude v konkatedrále, a to od **27. března do 1. května**.

První možnost prohlédnout si výstavu vznikne při akci **Bible24**, která 27. března (od 19.00) nabídne nepřetržité čtení z Bible až do večera následujícího dne. Kromě Božího slova zazní také hudba – mj. v podání studentů církevní konzervatoře nebo Jana Hanouska s Milanem Bátorem. Rezervační systém pro čtení Bible najdete na: bible24.farnostopava.cz/

Ministrantský den v semináři

Setkání ministrantů ostravsko-opavské diecéze tentokrát zamíří do Olomouce. Po třech letech budou moct chlapi a dívky (od 6 do 20 let), kteří v naší diecézi slouží u oltáře, znovu zavítat do Arcidiecézního kněžského semináře. Pouť se uskuteční **v sobotu 2. května** (od 9 do 16 hodin).

Na setkání je nutné se přihlásit do 25. dubna. Registraci zajišťují kněží a vedoucí ministrantských skupin.

■ Foto: Milan Motyka / ČaV

Rok sv. Františka u alžbětinek

Jablunkov – Každý 29. večer v měsíci pořádají jablunkovské alžbětinky ve svém klášterním kostele modlitební večer se sv. Františkem. V tento den řeholnice spolu s bratry františkány zvou na mši svatou s tematickým kázáním, která začíná v 18 hodin.

Již od 17 hodin mohou poutníci přicházet na adoraci, od 17.30 naváže růženec za rodiny a po mši svaté pokračuje adorace až do 20.30. Promluva 29. března se dotkne modlitby před křížem v San Damianu.

Na šachtě mi říkali farář

Ostrava / Jeseník nad Odrou – Svou pracovní dráhu nezačínal v semináři, ale v podzemí. **P. Ladislav Stanečka** jako kluk krácel ve šlépějích svého otce a vydal se cestou hornictví. Boží volání našťestí uslyšel i v dole, a tak se po pár letech přihlásil do semináře. Dnes na roky v podzemí s úctou vzpomíná. O to víc, že v únoru 2026 éra hornictví v českém Slezsku definitivně skončila.

Jak jste se dostal k hornictví?

Já jsem byl vyučenec státního podniku tehdy ještě VOKD – Výstavba ostravsko-karvinských dolů. Studoval jsem čtyřletý obor horník-mechanizátor v Havířově. Jako učeň jsem fáral nejprve na dole František, později na Darkově. Tam jsem dělal taky na desátém patře jako učeň. Takže jsem se dostal ještě o něco hlouběji než otec biskup Martin (smích). /pozn. red. P. Ladislav naráží na návštěvu biskupa Martina Davida v dole ČSM v listopadu 2025./ Po vyučení jsem nastoupil na důl Staříč. Po necelém roce vojny jsem fáral na dole Paskov a tam jsem pracoval ještě dva roky.

Takže jste Boží volání do služby uslyšel v podzemí?

Začalo to tím, že jsem měl v dole úraz. Obě ruce mi poranilo kamení, které se vysypalo, když jsme rozebírali hajcmany (důlní výztuže). Pak jsem byl nějakou dobu na nemocenské a jezdil na převazy a rehabilitace. Měl jsem více času na přemýšlení a byl i více činný. Už dříve jsem se angažoval u hasičů, v turistice, ve výboru lidové strany, pomohl jsem obnovit skauty... A postupně začal i kostelníkovat. Když jsme dostavěli novou faru a udělali tam klubovnu pro skauty, honilo se mi hlavou, že je to hezké, když je ve farnosti kostelník, schola, ministranti, skauti... ale co je to platné, když tam není kněz? A ta myšlenka mě už neopustila. Svěřil jsem se místnímu knězi a na jeho doporučení jsem se přihlásil do semináře i na fakultu – a vyšlo to.

Navíc už od vojny mě v životě provázela symbolická jména. Velitel pokoje se tehdy jmenoval Eliáš. Zástupce Papežík. V Čechách byl nějaký kapitán Hrdlička. Na šachtě se zástupce vedoucího jmenoval Knězka a spolupracovníky jsem měl Mojžíše a Mojžíška.

■ P. Ladislav Stanečka ve 21 letech vyměnil práci v dole za cestu ke kněžství. Dnes je farářem v Jeseníku nad Odrou. Foto: archiv P. Stanečky

Jak vzniklo to, že vám na šachtě vymysleli přezdívku „farář“?

To víte, chlapi se tam projevovali, jak umí. Na šichtě se kterýsi z nich rozčiloval: „Já jsem byl na pohřbu a ten farář tam tak dlouho kázal!“ Tak já jsem mu odpověděl: „A co by měl jiného dělat, on má přece kázat Boží slovo.“ Další zase po nějaké době: „Já jsem byl na pohřbu a tam ten farář nejen dlouho kázal, ale potom ještě vybíral peníze!“ A já zas na to: „No to nemohl být farář. Ten, kdo vybíral peníze, to byl určitě kostelník

■ Socha sv. Barbory, kahan, uhlí a helma před ambonem v katedrále. Foto: Lena Nowak / ČaV

nebo ministrant.“ A chlapi na mě: „No ty tomu nějak rozumíš.“ A já jsem jim odpovídal: „Tak vím, jak to chodí, ne? Jsem přece věřící a chodím do kostela.“ Takže vždycky, když měli nějaké ty svoje názory, tak jsem je uváděl na pravou míru, až jsem si vykoledoval přezdívku „farář“. A pak už říkali: „Farář je tady, tak je to dobré.“ (směje se)

Proč jste si zvolil hornickou dráhu?

Otec byl taky horník. A bylo zajímavé, že jsme mohli spolu konzultovat různé věci. I když my jsme měli modernější vybavení než za něho. Byla to taková chlapská robota.

Jak jste prožil bohoslužbu u příležitosti ukončení těžby?

Musím říct, že mi ukápla slza. Člověk se dostane do vzpomínek, hlavně na to, jak jsme tam vždycky makali. Nebylo to jednoduché, to vůbec ne. Vzpomínal jsem na ty chlapské kolektivy, na dřinu, prach, všechno kolem toho. Jak se to tam chvělo, jak se prášilo... To všechno se mi vybavilo. A hlavně vztahy v chlapském kolektivu. Ti chlapi, havíři, byli upřímní, říkali věci na rovinu. Někdy se mezi sebou i pohádali, ale vždycky bylo jasné, na čem kdo je. Byly to dobré roky a člověk na ně rád vzpomíná.

Nelitoval jste někdy, že jste odešel?

Nelitoval. Ta práce není na celý život. V tak prašném prostředí lze pracovat jen omezenou dobu (asi třináct let), aby

se předešlo nemocem z povolání. Horníci po naplnění prašné expozice dostali rentu, pak už nemohli fárat a museli pracovat jen na povrchu nebo si najít jiné zaměstnání. Takže bych skončil určitě dřív a měl bych vyšší plat a také důchod. (směje se)

Co vám hornictví dalo do života?

Dalo mi strašně moc. Pod zemí je to úplně jiné než na povrchu. Tady si můžete věci odložit, kam chcete, ale dole to nejde. Jezdí tam vozíky tam a zpátky, jsou tam dvě koleje. Člověk musí všechno dobře promyslet, aby se materiál dostal tam, kde má být, a hlavně včas. Naučilo mě to organizovat si práci i život tak, aby na sebe věci navazovaly. To člověk pak používá celý život. A taky to bylo o lidech – na některé chlapy se dalo spolehnout, na jiné ne. Takže chlapi už si i vybírali ty mladé „synky“, s kým chtějí pracovat. Postupně si člověk všiml, kdo je jaký. Byla to prostě parta. Když spolu chlapi dělali delší dobu, věděli, že se můžou jeden na druhého spolehnout.

A taky se tam člověk naučil komunikaci – jak mezi chlapama, tak vůbec. Různé názory na svět, jak to chodí, jak se zachovat, co udělat, jak mluvit s lidmi. I dole se prostě člověk musel naučit spolu vycházet.

Takže i nějaký smysl pro pořádek?

Určitě. Tam mělo všechno svůj řád. Bylo to kvůli bezpečnosti – a ta mu-

■ Éru těžby zakončila bohoslužba v katedrále, při které se do liturgie zapojili také zástupci důlních profesí a členové hornických spolků.
Foto: Petr a Lena Nowakovi / Člověk a Víra

sela být vždycky na prvním místě. Pravidla byla přísná. Nesmělo se kouřit, nesmělo se chodit s otevřeným ohněm a podobně.

Když se třeba odstřelovalo kamení, platila další omezení. Nikdo nepovolaný tam nesměl být, když byl na místě střelní mistr a chystal odstřel. Byla to pravidla, podobně jako Desatero Božích přikázání v životě. I když si někteří myslí, že to neplatí. Ale jsou to pravidla pro život.

Filmem ke společenství

Jeseník – Na faře v Jeseníku se už několik měsíců pravidelně scházejí milovníci filmů. Nejde jen o promítání ale o jednoduché, otevřené setkání, které nabízí prostor pro sdílení i tiché přemýšlení.

Jednou za měsíc, každý třetí čtvrtek, se na jesenické faře ve společenské místnosti schází malé společenství. Roztáhnou plátno, zatopí v krbu a usadí se do pohodlných křesel. Pod takto útulnou atmosférou lidé sledují film, potichu upíjejí čaj a požívají sušenky. Někteří si užívají hlavně děj filmu, jiní nezávaznou společenskou aktivitu.

Benefity společného sledování

S nápadem přišla paní Regina Tschuliková. Inspiraci našla doma. „U nás na střídačku každý vybere film a všichni ostatní se s ním na to musí dívat. Člo-

věk objeví plno inspirativních příběhů, navíc ten společný prožitek je prostě úplně jiný, než když se člověk dívá sám. A pak si o tom třeba ještě povídáme celý druhý den, smějeme se nad hláškami... Zkrátka dokážeme ještě dlouho čerpat benefity toho sdílení,“ popisuje.

Právě tento rozměr chtěla přenést i do farnosti – nabídnout setkání, které není náročné, není třeba se přihlašovat a kam může přijít kdokoliv. „Vím, že jsou ve farnosti i mimo ni lidé, kteří by jen tak do společenství nepřišli, protože se jim to zdá příliš osobní nebo až moc duchovní. Ale na filmy rádi přijdou. Je to takové nezávazné, navíc nízkoprahové. Člověk ani nemusí nutně přijít úplně pokaždé, navíc může přivést i přátele, kteří běžně nechodí do kostela,“ vysvětluje Regina Tschuliková.

Bylo to pro vás užitečné i do kněžské služby? Třeba při kontaktu s lidmi?

Do kněžské služby mi to hlavně dalo, že jsem se naučil s lidmi mluvit. Člověk už tuší, jakou mají mentalitu, jak k nim přistoupit, jak položit otázku. Byl tam i humor, vyprávěly se vtipy, člověk se zasmál. I to patřilo k práci. A právě schopnost komunikace si z toho období odnáším dodnes.

Dá se v podzemí setkat s Bohem?

Určitě ano. Bůh stvořil přírodu, kde platí určité zákonitosti – a v podzemí dvojnásob. Ještě jako učeň jsem pracoval v různých porubech a tam si každý dobře uvědomoval, co by se mohlo stát, kdyby se masiv horniny uvolnil a došlo k závalu. Že může nastat situace, ze které už není návratu. Když nastalo nějaké nebezpečí, tak se mnozí i modlili a prosili Pána Boha o pomoc.

Pamatuji si jednu silnou událost: pracovali jsme tam s vozíky a najednou se objevila skupina chlapů, nesli zraněného člověka v bezvědomí na dveřích od nějakého objektu. Křičeli: „Střídejte, střídejte!“ Chtěl jsem je vystřídat, ale řekli mi, že jako učeň jim pomoci nesmím – pomohl jim náš instruktor a nesli ho ke kleci. Ten obraz se mi okamžitě vryl hluboko do paměti. Člověk si v takové chvíli uvědomí, jak je život křehký. A že je to ten největší dar, který jsme tady na zemi dostali. A že můžeme získat i život věčný. **Monika Pustoková**

Kvalitní příběhy spojují

Po zhlédnutí snímku se na faře rozhostí debata – někdy vášnivější, jindy skromnější, protože je potřeba náročný děj nejprve vstřebat vlastní hlavou.

Výběr filmů dbá na jejich myšlenku. Promítaly se například Chatrč, Dva paapežové, Noc s králem či Příběh Marie. Jak potvrzuje paní Tschuliková, nejde nutně o náboženskou tematiku, ale o kvalitní příběh.

Účast je různá, většinou se sejde kolem deseti lidí. Farnost nabízí i možnost odvozu domů pro ty, kteří dorazí z okolních vesnic a nemají k dispozici auto. Promítá se od září do června a organizátoři počítají s pokračováním i v příštím školním roce.

Anežka Stuchlá

U klientů se vyznáme skoro jako doma

Malá Morávka – Charita svatého Martina v Malé Morávce slaví deset let své existence. Jak nejmladší Charita v diecézi vznikla? A komu všemu dnes pomáhá?

Spolu s pečovatelkou Leonou Kotyzovou sedám do malého červeného auta s logem Charity svatého Martina. Na zadním sedadle jsou vyskládané jídlonosiče s obědy. Naše první zastávka je u velkého rodinného domu. Ve dveřích už nás vyhlíží usměvavá babička ve svetru a bačkorách. V ruce drží prázdný jídlonosič, který s pečovatelkou vymění za plný.

„Je to pro nás velká pomoc! Když musím o víkendu vařit, vymyslím už co nejjednodušší jídla,“ usmívá se dvaadvadesátiletá Julie Glatteřová. I když jsou s manželem Rudolfem stejně staří, více než dovoz jídla nepotřebují. Charitu v Malé Morávce si nemůžou vynachválit. „Taková služba tu byla moc potřeba. Máme neteř, která bydlí ve Dvorcích, což je odsud kus cesty. Ona opatrovala svou sestru, tak jim Charita taky pomáhala,“ dodává paní Julie. Manžel si jídlo ohřívají v nerezové misce přímo na kachlových kamnech. A my s pečovatelkou vyrazíme rozvézt další obědy.

Rozvonět kuchyň obědem

„Někde stačí jen předat ve dveřích, jinde ale musíme dovnitř, jídlo připravit na talíř, ohřát a počkat, než ho člověk sní. Je to tak na půl hodiny,“ vysvětluje pečovatelka Leona. Její hlavní práce je pomáhat lidem s tím, co sami nezvládnou.

„Hlavně s hygienou, často přebalujeme nebo koupeme. K tomu máme mobilní vanu, která se dává přímo do postele. Na koupání jezdíme většinou dvě. Někdy převlékáme postele nebo vozíme nákup. Teď v zimě se snažím třeba i vynést koš, jen aby někdo někde neuklouzl,“ má o své klienty starost pečovatelka Leona. Za den stihne navštívit šest až sedm lidí. Podle toho, s čím vším potřebují pomoc. Její klienti jsou vesměs upoutaní na lůžko nebo velmi špatně se pohybující.

„Ve spoustě domácností už si připadám skoro jako u sebe doma. Víím, kde mají ručníky, věci na umývání, nádobí,“ usmívá se pečovatelka. Přiznává, že vyrovnávat se se smrtí svých klientů

■ Pečovatelka Leona Kotyzová u klientky. Foto: Charita sv. Martina

pro ni není vždy jednoduché. „Bývá to smutné. Hlavně tam, kde pomáháme dlouhodobě. Třeba k jedné paní jsme jezdili čtyři roky. Hodně jsem soucítila s její rodinou. Víím, jak se starali, že často dbají o ty ležící víc než sami o sebe.“

Od účtů k seniorům

Leona Kotyzová dříve pracovala jako účetní. Práce s čísly už jí ale nenaplňovala: „Řekla bych, že jsem byla vyhořelá. Bylo to pořád dokola. Už jsem potřebovala změnu.“ Dodává, že v dětství chtěla pracovat jako zdravotní sestra. Práce pečovatelky ji tak trošku přiblížila k jejímu snu. I když přiznává, že se starými lidmi to vždy není jednoduché: „Člověk musí být empatický a nedat na sobě znát, že některou věc už slyší třeba popáté. Na druhou stranu nás klienti vždycky rádi vidí, vědí, že jim jdeme pomoci. A jsem stále mezi lidmi,“ uzavírá s úsměvem.

Pečovatelky jako paní Leona jsou v Charitě svatého Martina celkem čtyři. Kromě toho tady pracují dvě zdravotní sestry na plný úvazek a několik dalších „na dohodu“, které mají na starosti tzv. ošetřovatelskou službu. Charita v Malé Morávce nabízí lidem také zapůjčení kompenzačních pomůcek. Právě pečovatelská a ošetřovatelská služba byly před deseti lety důvodem, proč vlastně Charita v Malé Morávce vznikla.

„Může za to tak trochu kamarádka mojí maminky,“ vzpomíná na začátky Cha-

rity svatého Martina její ředitelka Eva Macková. „Ona měla rakovinu, byla po chemoterapii a moc si přála bydlet tady nedaleko ve Václavově. Potřebovala ale pomoc – jak pečovatelskou, tak ošetřovatelskou. Nic podobného tady nebylo. A my jsme jí pomoci chtěli. Ale viděli jsme, že jen tak na koleně to dělat nepůjde,“ vysvětluje ředitelka. Proto začala zjišťovat, co je k takové službě potřeba. Ukázalo se, že lidí, kteří by podobnou péči potřebovali, je v okolí víc. Tak vznikla nejmladší Charita v ostravsko-opavské diecézi. Charita svatého Martina. A proč právě tento název?

Se sv. Martinem v zádech

„Potřebovali jsme podporu obcí, které se k tomu musely zavázat. A nevěděli jsme, kde přesně budeme mít sídlo. I když jsme nakonec zůstali v Malé Morávce,“ usmívá se Eva Macková. Svatý Martin už v názvu zůstal. Pro ředitelku má ještě další symbolický význam.

„Svatý Martin pomohl žebračkovi tím, že mu dal polovinu svého pláště. Ne celý – to by pak zmrznul sám. Ale polovinu. Rozdělit se o to, co měl. Ale myslel i na sebe. Myslím, že je to pro nás velmi symbolické a užitečné. Nezapomínat také na sebe a nevydat se úplně,“ dodává ředitelka. Možná právě proto jí za zády v kanceláři obraz svatého Martina visí.

Monika Pustovková

Potěšit je léčivé

Ostrava – Přicházejí dvakrát týdně: ve středu a v sobotu. V kanceláři nemocničního kaplana P. Marka Žukowského si rozdají úkoly a vydají se na oddělení. Tak začíná služba pastoračních dobrovolníků v Městské nemocnici Ostrava. Za rok 2025 strávilo 23 lidí 1 166 hodin u lůžek nemocných. Přinejmenším pětiminutový rozhovor vedli s 1 253 pacienty.

Službu dobrovolníků ocenil při své návštěvě nemocnice na ostravských Fifejdách také biskup Martin David. Jedním z usměvavých členů týmu je také Petr Adamec z Hlučína. „Docházím do nemocnice již zhruba rok a půl. Oslovila mě výzva pana kaplana Marka Žukowského, když sloužil mši svatou u nás v Hlučíně. Jsem v duchodě, mám čas, přihlásil jsem se,“ poznamenává muž, který před odchodem do penze pracoval v kravařském domově pro seniory. „Cítil jsem díky tomu, co potřebuje starší generace,“ dodává.

Dvakrát týdně s dobrovolníky

Co dobrovolník v nemocnici dělá? Především si povídá s pacienty. Pokud si to nemocný přeje a dovoluje mu to zdraví, může jej dobrovolník převést na mši svatou do nemocniční kaple, která se slaví právě ve středu a v sobotu. „Hned na začátku služby nám otec Marek řekne aktuální informace: ke komu je dobré zajít, koho je třeba odvézt na mši svatou. Na oddělení pak jdu nejprve ke staniční sestře a ptám se, kdo by naši službu mohl potřebovat,“ popisuje pan Adamec.

Prvním krokem u lůžka je pak představení se. „Říkám, že pomáhám panu kaplanovi. Pokud by se s ním chtěl pacient setkat, předám vzkaz. Dál si ale povídáme o různých věcech. Někteří se mohou chtít pomodlit. Nesmí se ale cítit pod tlakem,“ popisuje zásady služby dobrovolník Petr Adamec, který vnímá, že čas v nemocnici je přínosem i pro něj osobně. „Když přijdu, soustředím se jen na pacienty a přestávám myslet na to, co mě tíží. Je to pro mě odpočinek,“ zamýšlí se pro OKNO.

Nemocniční kaplan P. Marek Žukowski pokládá své spolupracovníky za „velikou součást kaplanské služby“. „Díky

■ Dobrovolníci přicházejí pomoci nemocničnímu kaplanovi P. Marku Žukowskému (vlevo) ve středu a v sobotu. Ve středu 11. února s nimi u příležitosti Světového dne nemocných poseděl také biskup Martin. Foto: Leo Vitásek / Člověk a Víra

■ Biskup Martin navštívil v Městské nemocnici Ostrava také několik pacientů, biskupský vikář P. Daniel Vícha zase na pozvání nemocniční kaplanky Marie Svobodníkové zavítal do Léčebny pro dlouhodobě nemocné v Klokočově u Vítkova.

” Když se soustředím na pacienty, přestávám myslet na to, co mě tíží. “

Petr Adamec, dobrovolník

dobrovolníkům se můžeme věnovat dalším pacientům. Je to důležité zvláště pro ty, kteří nemají návštěvy nebo prožívají jinou tíseň,“ uvádí kněz, který má otevřené dveře na všech odděleních

nemocnice. Asi nejčastěji vstupuje na internu, kterou vede primář Jan Šmíd. „Potěšit je léčivé. V tom vnímám význam kaplana i dobrovolníků,“ shrnuje. „Když cítím ze strany pacienta obavu, stísněnost nebo nepochopení situace, je dobré zavolat kaplana. Pacientům pomáhá, když se mohou pobavit s někým z nemocnice, kdo není zdravotník. Příchod třetí strany přináší nadhled a klid,“ zamýšlí se primář.

Ondřej Elbel

Smíření je jako horská túra

Diecéze – Oslavu třicátého výročí diecéze začínáme postní dobou a cestou smíření, která může symbolicky vyústit ve Večeru smíření v opavské konkatedrále v sobotu 21. března a nazítří ve farnostech. Jaké nástrahy na takové cestě mohou čekat? S psychologem, vysokoškolským pedagogem a farářem v Ostravě-Plesné P. Pavlem Moravcem hovoříme o tom, co náročný proces smíření a uzdravování vztahů vyžaduje.

Když se chci vydat na cestu smíření, co si mám pomyslně „sbalit do batohu“?

Obraz túry je na místě. Obrazně bych řekl, že smíření je výstup na hřebenuovou túru. Čeká nás náročný výstup, při kterém se zapotíme a zadýcháme. Na hoře bude nejspíš foukat a bude nám zima. Ale výhledy, které uvidíme, budou stát za to.

Kdybych měl být konkrétnější, tak smíření vyžaduje především pravdivost k sobě samému – odvahu vnímat nejen své úspěchy, ale také svá slabá místa a selhání. Další důležitou vlastností je vytrvalost. Smíření většinou není rychlý proces s dobrým výsledkem, ale dlouhá práce, která někdy ani nebude tady na zemi zcela dokončená. A jako třetí čtnost bych přidal otevřenost, tedy odvahu vnímat věci jinak a nově. Smíření znamená nahlédnout situaci očima toho druhého. Neznamená to, že musíme uznat, že jen on má pravdu, ale pochopíme, že realita je složitější než jen náš pohled na ni. A k tomu je právě potřebná otevřenost.

Možná je potřeba začít u sebe, protože pod svícnem bývá největší tma. Jak se smířit se sebou samým?

Řekl bych, že je to jedna z nejtěžších věcí v životě. Jedná se vlastně o přijetí sebe samého, takového, jaký jsem. Tedy přijetí vlastní životní historie – do jaké doby jsem se narodil, co si nesu v genech od svých rodičů, co všechno mě v životě formovalo (a deformovalo). Už smíření s těmito skutečnostmi není jednoduché, ale pokud se v životě chceme někam posunout, nic jiného nám nezbývá. Pak jde o přijetí toho, co jsem v životě dosáhl, i toho, co se mi naopak nepovedlo a kde jsem šlápl vedle. Ne vždy to mohla být jen moje vina a občas je potřeba si poctivě říct, jaký podíl viny

■ Při cestě smíření nás čeká náročný výstup, při kterém se zadýcháme. Výhledy, které uvidíme, ale budou stát za to. Ilustrační foto: Tomáš Fečo / Člověk a Víra

nesu já sám. Smíření se sebou samým znamená odvahu podívat se občas na sebe do zrcadla a nenasazovat si k tomu růžové brýle. Výsledek je ale obrovsky osvobozující: díváme se na sebe a nemusíme nikam uhybat pohledem. Prostě tohle jsme my – někde ušpinění, ale i tak milovaní Bohem.

Máte v tomto ohledu nějakou osobní zkušenost, kterou byste mohl sdílet?

Párkrát jsem se v životě cítil silně osamocený a nepochopený. Jednalo se většinou o nespravedlivé křivdy, za které jsem nemohl. Okruh lidí, o které jsem se mohl opřít, se zužoval. Drželo mě právě ono vědomí Boží lásky – i kdyby mě už nechápal vůbec nikdo, vím, že u Boha mám oporu a přijetí. Myslím, že je to Richard Rohr, kdo říká nádhernou myšlenku: O všechno v životě můžeme přijít – o majetek, o postavení, o vztahy. Jediné, o čem nikdy ale přijít nemůžeme, je Boží láska. Ta vždy zůstane. A tohle je pro mě silná životní kotva.

Co dělat, když se chci usmířit, ale druhá strana nejeví zájem?

Napadají mne dvě situace, se kterými se (především v psychoterapii) setkávám. První je případ, kdy druhá strana navenek tvrdí, že se nic nestalo a žádné usmířování není potřeba. Intuitivně ale cítíme, že tomu tak úplně není. Poznáme to např. podle arogantního chování anebo v určité „štiplavosti“ projevu toho

druhého. V psychologii se tomu říká pasivní agresivita. Navenek ten druhý dělá, že je všechno v pořádku (stylizuje se do správného křesťana, který s nikým nemá problém), ale v jeho nitru to pořádně vře. Arogance nebo štiplavost je vlastně nenápadná forma „ukapávání jedu“. V takovém případě může pomoci druhého konfrontovat s tím, co vnímám. Pokud však nemá zájem situaci řešit, pak se ve vzájemném smíření nemůžeme posunout. Neznamená to, že naše námaha byla zbytečná, protože my jsme se díky vlastní snaze o smíření někam posunuli. Nemůžeme však jít dál, než je hranice toho druhého, protože smíření je oboustranná záležitost. Druhý případ, kdy protějšek nejeví zájem ke smíření, je ještě smutnější. Je to situace, kdy nás druhý začne obviňovat, že to celé je jen naše vina. Pokud je to dobrý manipulátor a my se mu podvolíme, tak může být docela úspěšný. Výsledkem pak není smíření, ale pošlapání naší důstojnosti – ten druhý je zkušenější/moudřejší/starší/rozumnější... a my jsme nešikovné, kteří to všechno pokazili. Nicméně smíření je vždy oboustranný proces. Když tedy z jedné strany nedojde k žádné sebe-reflexi, pak ke smíření nemůže dojít. V rámci vlastního procesu mohu poznat, co druhého vedlo k jeho jednání, a vnitřně se tak ke smíření posunout, ale k oboustrannému uzdravení v takovém případě bohužel nedojde.

Stačí slova usmíření vyslovit nebo se dá přepnout v mozku / srdci ještě nějaké jiné „tlačítko“, které nám pomůže smíření zpracovat?

Bylo by bláhové myslet si, že stačí pouhá slova. Pokud ona slova nebudou v souladu s naším nitrem (tím, čemu obrazně říkáme srdce), pak se „falešné smíření“ může začít projevovat již zmíněnou pasivní agresivitou, tedy nenápadným ukapáváním jedu zloby. Dalším častým projevem je psychosomatická nemoc. Naše tělo vnímá, že si na něco hraje, že jeho ústa a srdce nejsou v souladu, a může přijít nemoc. Tím nám tělo dává signál: „Něco není v pořádku, dělej s tím něco.“

Skutečné smíření znamená přiznání si, že nám druhý ublížil a že nás to bolí. Nepopíráme bolest, smutek nebo zklamání. Tečou nám slzy, někdy jsme naštvaní. Zároveň se snažíme chápat i postoj toho druhého – co jej vedlo k tomu, že nám ublížil. Tuhle fázi nejde uspěchat. Teprve dalším krokem je pak společné uznání vlastních chyb a hledání další společné cesty. Skrze smíření se vztah promění. Druhý už pro mě není tak idealizovaný. Vím, že mi ublížil, a zároveň mu věřím, že si na určité věci bude dávat pozor. Obdobně i já uznám, že některé moje projevy mohou být pro druhého zraňující, a proto se jim vyhnu. Skrze proces smíření se tak vzájemný vztah posune na vyšší úroveň – neidealizujeme si sebe navzájem, ale zároveň se více známe a více si věříme. Smíření většinou není jednorázový úkon, kdy si symbolicky podáme ruce, ale spíš celoživotní proces, kdy se snažíme spolu být a respektovat vlastní hranice.

Někdy je smíření zapotřebí na kolektivní úrovni. Snažíme se o smíření v otázkách historických křivd (násilí na Němcích nebo Židech, mezicírkevní nesnášenlivost) nebo bolestných kapitolách života farnosti nebo obce. Jak cestou smíření projít jako komunita?

Tak, jako je smíření pro dva jedince velkou výzvou, která může oba někam posunout, tak to platí i pro komunitu. I zde je potřeba nejdříve nahlas vyjádřit, co se oběma stranám stalo a jak je to poznamenalo. Rád poslouchám podcast Přepište dějiny, v rámci kterého historik Michal Stehlík a publicis-

ta Martin Groman jezdí po besedách na různých místech naší země a hovoří o místních dějinách, které jsou často bolavé a zraněné. Je potřeba o věcech poctivě mluvit a nezastírat to, co se nám do našeho sebeobrazu nehodí (např. našim předkům bylo ublíženo, ale následkem toho se pak chovali nelidsky). Poté následuje období truchlení, které bývá různě dlouhé.

” Smíření vyžaduje pravdivost k sobě samému – odvahu vnímat nejen své úspěchy, ale i slabá místa a selhání.

kněz a psycholog P. Pavel Moravec

Musíme ty věci nechat na sebe promluvit v jejich syrovosti: Ano, i takoví byli naši předkové. Už to nejde zít zpátky. A kdoví, jak bychom se zachovali my v jejich situaci. Pak se mohou začít objevovat první vlastovky smíření v podobě pietních akcí, na kterých si bolavé věci připomeneme. Může se jednat o kající bohoslužbu, při které obě strany vyznají svůj podíl viny a prosí o odpuštění, ale také může být smíření realizováno aktivitami, jako je např. Pochod pro Brno (lidé jdou stejnou trasu, jakou absolvovali po válce brněnští Němci při vyhnání do Rakouska). V takových případech většinou nestačí jedna kající bohoslužba nebo

jeden pochod, ale jedná se o proces, který nás jako společnost delší dobu provází.

Smíření – je to spíš dřina, nebo „milost od Boha“?

Řekl bych, že se jedná o dva extrémy. Můžeme si je představit jako břehy jedné řeky, přičemž proces smíření se symbolicky odehrává uprostřed. Smíření se neobejde bez naší námahy. Někdy trvá dlouho a někdy hodně bolí. Nezafunguje jako mávnutí kouzelného proutku. Na druhou stranu je nám Bůh v celém tom procesu oporou. Dává nám příklad skrze biblické postavy, velké křesťanské osobnosti i samotného Ježíše. Nejsme na to sami.

Jaké smíření přinesl světu Ježíš? Ve mši svaté o něm hodně mluvíme („Pro tuto oběť našeho smíření dej, Bože, celému světu mír a spásu“ – třetí eucharistická modlitba).

Smíření s Bohem je v Bibli chápáno jako obnovování vztahu s ním. Někteří starozákonní proroci užívají pro vyjádření vztahu Boha a jeho lidu obraz manželství. Bůh je ten, kdo zůstává symbolicky věrný a jeho lid se od něj neustále odvrací. Smíření je pak chápáno jako návrat k Hospodinu a obnovení vůle chodit po jeho cestách. Často se mylně domníváme, že nejdříve musíme udělat nějaké pokání a pak nás Bůh za odměnu vezme k sobě zpět. Náš duchovní život pak může vypadat jako sbírání zásluh v podobě dobrých skutků, postů, účasti na adoracích nebo poutích. Domníváme se (mylně), že za to Boha dostaneme jeho lásku. Ježíšova smrt na kříži je však definitivním vyjádřením toho, že je to Bůh, kdo nás bezmezně miluje a volá nás k sobě. Nabízí nám život v plnosti a chce naše štěstí. Smíření s Bohem je tedy především přijetí jeho bezmezné lásky, která funguje nezávisle na našich slabostech. A teprve reakcí na toto přijetí jsou naše dobré skutky, protože chceme jeho lásku šířit dál. Reakcí na jeho dobrotu je naše pokání, protože si uvědomujeme vlastní nedokonalost a chceme s tím něco dělat. Reakcí na Boží lásku je naše touha po modlitbě, protože jej chceme víc pouštět do svého života. Smíření s Bohem je tedy přijetí jeho lásky a naše odhodlání nechat se touto láskou proměňovat.

■ P. Pavel Moravec působí mj. na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity.

Ondřej Elbel

Pomozte své farnosti. Přidejte se mezi donátory

Přispět na mzdy kněží diecéze, ulevit farnímu rozpočtu, stát se součástí velké rodiny malých dárců. To jsou pilíře Fondu MOST, ve kterém mohou věřící pomoci financovat mzdové náklady duchovních. Systém běží na webu Donator.cz, který se již osvědčil v několika diecézích.

Velkou rodinu malých dárců tvoří lidé, kterým záleží na budoucnosti diecéze a svými dary přispívají na mzdy duchovních. „V této rodině malých dárců má církev další pilíř svého udržitelného hospodaření. Každý dar dělá most našeho diecézního hospodaření stabilnějším,“ vyzdvihuje biskup Martin David.

Již od roku 2022 přispívaly farnosti na mzdy kněží prostřednictvím takzvaného **Diecézního mzdového a solidárního fondu (DMS fondu)**. Nyní DMS fond nahrazuje **Fond MOST na platformě DONÁTOR.CZ**, ve kterém mohou věřící posílat své dary přímo. **Doporučená částka na dospělého věřícího je 720 Kč/rok, tedy 60 Kč měsíčně.** To zhruba odpovídá dnešní ceně jedné kávy v restauraci. „Pomyslná jedna káva měsíčně může výrazně pomoci vaší farnosti a celé diecézi. Mnohokrát děkujeme za vaši podporu pastorační v diecézi,“ zmiňuje koordinátor projektu v diecézi P. Pavel Marek.

Jak souvisí štedrost dárců do Fondu MOST s farním rozpočtem?

Každá farnost má svou roční vyměřenou částku do Fondu MOST (podle počtu účastníků bohoslužeb starších 18 let a zisku z hospodářské činnosti). Pokud se ve farnosti najde dárců dostatek a jejich dary pokryjí stanovenou částku, farnost již nic do Fondu MOST nedoplácí a peníze z kostelních sbírek nebo jiných zdrojů může věnovat svému dalšímu rozvoji.

■ **Fond MOST stojí na solidaritě. Příspěvky pomáhají zajistit mzdy všech kněží v diecézi.**
Foto: Roman Polách / Člověk a Víra

Dar do Fondu MOST podpoří službu všech kněží v diecézi – nejen ve vaší farnosti.

„Pomyslná jedna káva měsíčně může výrazně pomoci vaší farnosti a celé diecézi.“

P. Pavel Marek

Touto cestou mohou ekonomicky silnější farnosti solidárně podpořit pastorační v těch částech diecéze, kde je věřících méně. „Služba kněží v diecézi přesahuje hranice běžného života farnosti. Kněží se věnují také pastorační v nemocnicích a domovech pro seniory, věnují se školnímu kaplanství nebo mládeži,“ podotýká P. Marek. Celkově je kněží v ostravsko-opavské diecézi 227.

Na platformě Donator.cz zvou věřící ke spoluúčasti na zajišťování mezd duchovních již čtyři diecéze. Myšlenka vznikla v brněnské diecézi, později se připojily i pražská a olomoucká arcidiecéze. Začátkem března se přidává i ostravsko-opavská diecéze. „Ve Fondu MOST nejde jen o peníze – jde o vztah.

Kněz si díky tomuto systému může znovu uvědomit, že žije pro konkrétní lidi. Farnost s vyšším počtem donátorů vyjadřuje sílu místní komunity, zájem lidí o službu kněze i ekonomickou soběstačnost,“ uzavírá generální vikář diecéze Jan Czudek.

“

Více informací: donator@doo.cz, www.donator.cz

Co je DONÁTOR a co je Fond MOST?

Donator.cz je dárcovská platforma, kterou využívají diecéze v Česku ke shromažďování finančních prostředků zejména na mzdy kněží a další církevní projekty.

Fond MOST zřizuje Biskupství ostravsko-opavské. Dárci do něj přispívají finančními prostředky, které slouží k zajištění mezd kněží v ostravsko-opavské diecézi.

Jak spolu souvisí?

Donator.cz je nástroj, přes který mohou lidé posílat své dary právě do Fondu MOST.

ČASTÉ OTÁZKY: JAK CÍRKEV HOSPODAŘÍ

■ Odkud kněží dostávali obživu v minulosti?

V historii byli kněží z hmotného hlediska závislí na výnosech z farních majetků, materiální podpoře farníků a významný byl také tzv. patronát, kterým provoz farnosti i živobytní kněze dotovala například šlechta. Postupem času (zejména v 18. a 19. století) začalo císařské Rakousko finančně podporovat kněze, kteří se nemohli opřít o patronát nebo farní majetky. Do financování kněžských mezd zavedlo Rakousko roku 1885 ve své části monarchie takzvaný kongruový systém (Zákon o zlepšení hmotného postavení duchovenstva), kterým se zavedl státní doplatek do minimální kněžské mzdy. Systém potvrdila první republika československá a postupně se zvyšoval podíl státu na kněžské mzdě. Komunistické úřady pak církvím majetky zabavily a systém přetvořily v plnou státní kontrolu, přičemž se na kněze dívaly jako na placené státní zaměstnance. Představa kněze placeného „shora“ tak z paměti postupně vytlačila původní model společné odpovědnosti za kněze, ačkoliv lidé kněze materiálně nikdy nepřestali podporovat.

■ Kam míří aktuální odluka církve od státu?

Podle Zákona č. 428/2012 o majetkovém narovnání s církvemi (§ 17) se od roku 2013 postupně **snižují státní příspěvky na provoz církve** (v r. 2013 to bylo v případě Biskupství ostravsko-opavského 102 mil. Kč). Poslední státní příspěvek biskupství dostane v roce 2029 (32 mil. Kč). **Od ledna 2030 budou církve při zajišťování mezd kněží zcela nezávislé na státu.** Mzda kněží bude stát na dvou pilířích: hospodaření biskupství a spoluúčast farností prostřednictvím Fondu MOST (příspěvky věřících a hospodaření farností).

■ Jak se biskupství na tuto změnu připravuje?

„Odpovědně a s rozvahou,“ shrnuje ekonomka diecéze Marta Hrušková a vysvětluje, že biskupství hospodaří na třech pilířích.

1. **Efektivní využití pozemků a nemovitostí a investice do jejich nákupu** (pronájmy, pacht, pronájmy bytů

a komerčních prostor, obnovitelné zdroje energie atp.)

2. **Investice do finančních produktů** (podílové fondy, dluhopisy, majetkové účasti atp.)

3. **Lesní hospodaření** v Beskydech a Jeseníkách (odbor Biskupské lesy)

Zisk z hospodaření pak míří na to hlavní – smysluplnou pastoraci. „Sem patří mzdy kněží a pastoračních pracovníků, podpora a rozvoj pastoračních center, Charit a církevních škol. To je hlavní činnost církve,“ podotýká Marta Hrušková.

■ Jaké jsou hlavní hospodářské vize Biskupství ostravsko-opavského pro příští roky?

Hlavní hospodářskou vizí **Biskupství ostravsko-opavského** je dlouhodobě a odpovědně spravovat svůj majetek tak, aby přinášel stabilní příjmy a pomáhal financovat jeho poslání.

Po ukončení restitucí biskupství upravilo **nájemní a pachtovní smlouvy** tak, aby odpovídaly běžným cenám v daném místě a čase. Cílem je férové a ekonomicky udržitelné hospodaření.

Od roku 2015 investovalo značnou část finančních prostředků z restitucí **do nákupu zemědělské půdy, bytových a administrativních budov** i dalších komerčních nemovitostí. Investice probíhaly jak přímým nákupem nemovitostí, tak nákupem celých společností. Biskupství také samo rekonstruuje bytové domy, ubytovací zařízení a další objekty.

V nejbližších letech se chce výrazně zaměřit na **bytovou výstavbu**. Přípravuje nebo realizuje projekty, díky nimž získá až 180 bytů. Zhruba 70 z nich si ponechá pro nájemní bydlení, ostatní byty nabídne k prodeji.

Důležitou oblastí je také **energetika**. Po zkušenostech z energetické krize připravuje výstavbu vlastních obnovitelných zdrojů energie – konkrétně fotovoltaických elektráren. První elektrárna (4 MW) by měla být dokončena v roce 2026. Zvažuje se také vybudování větrných elektráren, realizace však závisí na povolovacích procesech a možnostech připojení k síti, což může trvat řadu let. Biskupství chce rovněž rozvíjet své **pozemky určené k bydlení**. Aktuálně připravuje zasíťování pozemků pro výstavbu až 32 rodinných domů, které budou následně prodány stavebníkům.

Celkově je cílem vytvářet stabilní a dlouhodobé zdroje příjmů, investovat odpovědně a podporovat rozvoj bydlení i energetické soběstačnosti.

■ Kromě státního příspěvku na provoz (mzdy kněží) dostává biskupství podle § 15 do roku 2042 od státu finanční náhradu za nevydaný hmotný majetek. Jak biskupství nakládá s těmito penězi?

„To jsou peníze, které nemůžeme projít,“ komentuje ekonomka Marta Hrušková. Nejsou určeny na pokrytí mezd, opravy kostelů nebo jiné běžné provozní výdaje. „Právě tyto finance investujeme pro budoucnost: například nákupem nemovitostí nebo jinými strategickými způsoby, u kterých předpokládáme výnos v budoucnu.“

■ Proč biskupství zve věřící ke spoluúčasti na zajišťování mezd kněží?

Spoluúčast věřících byla a je nedílnou součástí ekonomického života církve. „Iž nyní roste význam finanční podpory ze strany farníků. Díky **Fondu MOST** může být církevní ekonomika ještě stabilnější, a to díky pravidelným dárcům, kterým záleží na budoucnosti církve,“ věří Marta Hrušková. Systém spolufinancování mezd kněží **na platformě Donátor.cz** se již osvědčil v ostatních dvou moravských diecézích – brněnské a olomoucké.

■ Jaký podíl má spoluúčast věřících na mzdách kněží?

Například v roce 2024 pokryl 66 % nákladů na mzdy kněží státní příspěvek, 22 % zisk z hospodářské činnosti biskupství a zbylých 12 % přidaly farnosti v takzvaném Diecézním mzdovém a solidárním fondu, který nyní nahradí Fond MOST.

„Nutnou podmínkou k tomu, aby naše diecéze zvládla situaci finančního osamostatnění, je trvalá spoluúčast věřících na financování provozu církve. Opakovaně slyšíme, že církve teď bude bohatá, což některé logicky může vést k myšlence, že už není nutné svým darem církve podporovat. Opak je pravdou. Bez sbírek a darů věřících, bez sponzorů by naše farnosti nebyly nadále schopny fungovat. Jsem vděčný vám všem, kteří svým příspěvkem činnost církve podporujete.“

(biskup František Václav Lobkowicz, pastýřský list v r. 2014)

Pokoj a dobro: bratrství, které se žije

Havířov – Dalším zastavením na naší cestě objevování diecézních společenství je františkánská rodina. Nechme se vtáhnout do ducha bratrství, jednoduchosti a vzájemného obdarování, který žije ve společenství Sekulárního františkánského řádu (SFŘ). Jeho místní bratrská společenství najdeme po celé diecézi – od Krnova až po Jablunkov.

Vyhledávají ho lidé, které oslovil františkánský jednoduchý, radostný a prostý způsob následování Krista, který staví na důvěře v Boží lásku, vděčnosti za všechno stvoření a bratrství se všemi lidmi – evangelium žité v každodennosti.

Podobně svou cestu popisují ti, kteří v pondělí 16. února byli svědky výjimečné duchovní události. V kostele sv. Anny v Havířově totiž Jana Murinová za přítomnosti bratří a sester složila trvalou profesi v Sekulárním františkánském řádu. Přijala jméno Anděla z Foligna. Důležitý životní krok Jany, maminky šesti dětí, za řád přijal ministr Lumír Ruffin Hurník za přítomnosti P. Pacifika Miroslava Matějky, OFMCap, a formátora společenství Václava Němce. Její krok byl výsledkem mnohaletého putování ve stopách v tom nejlepší slova smyslu radikálního svatého.

„Ano“ uprostřed Eucharistie

V homilii P. Pacifik připomněl, že profese v SFŘ není kouzelná proměna, ale veřejné vyjádření rozhodnutí: „Chci žít evangelium podle ducha svatého Františka – ne sám, ale v bratrství“ a doplnil: „Nejsou to soukromé sliby – jsou to závazky, k nimž se člověk hlásí před církví a ve společenství. Důsledkem toho je, že od této chvíle už nejsi na své cestě sama.“

Zdůraznil tři akcenty: Když člověk vstupuje do Sekulárního františkánského řádu, není cílem začít s obrovským nadšením, které rychle vyprchá. Naopak je dobré začít s pokorou, pomaleji, ale vytrvale – aby se člověk postupně učil překonávat malé překážky a postupem času dozrával až k tomu, že zvládne i ty větší; má žít evangelium „u krbu, v práci, na ulici“; být kvasem ve světě.

S františkány celý život...

„Františkáni mě provázejí celý život,“ říká bez zaváhání mladá maminka. První setkání se odehrálo už v jejich

■ Františkánští terciáři se v naší diecézi setkávají na více místech. Společenství v Havířově prožilo v únoru slavnost trvalých slibů Jany Murinové. Foto: Jakub David / ČaV

dívčích letech u sester františkánek v Olomouci, kam jezdila na duchovní obnovu. „Dvě mladé sestřičky o svatém Františkovi a svaté Kláře vyprávěly s takovou radostí a pokojem, že mě to zasáhlo do srdce,“ vzpomíná.

Na toto vlákno brzy navázala Františkánská setkání mládeže na Cvilíně – několik dnů modlitby, zpěvu a radostné prostoty, ale také večery smíření s dlouhými frontami u zповědnice a kající procesí městem s Eucharistií. Později, během studií v Olomouci, našla zázemí u kapucínů a ve Františkánském společenství mládeže (FRMOL). Vdala se a zaměstnaná manžela je zavedla do Opavy, kde je konvent minoritů. „V jejich kostele jsme se s manželem cítili doma a na čas se zapojili i do terciářského společenství. Pak jsme se přestěhovali do Orlové, přicházely děti a po několika letech jsem s radostí objevila, že místní bratrské společenství žije i v Havířově. Chodím do něho jednou měsíčně od ledna 2023. Když bylo třeba, tak i s miminkem.“ Dodává, že profesní slavnost byla už jen přirozeným vyústěním cesty.

Když skončila, přicházeli bratří a sestry a v objetí dávali najevo radost a sounáležitost. Z již zmiňované Opavy přijela Jana podpořit i Blanka Alžběta Závorková, která své sliby složila před šestnácti lety.

„Je to rodina“

„Věděla jsem, že takové společenství v Opavě je, ale dlouho mě to míjelo.

Zlom nastal v Assisi, kam mě pozval jeden kněz. Neměl tam na mě čas, tak jsem prožila týden víceméně sama. Když jsme odjížděli, zadívala jsem se zpátky k Assisi a najednou jsem slyšela v hlavě jasný hlas, který řekl »SFŘ«. To bylo celé. Nic víc. Na doporučení kamarádky jsem to do společenství, kde prý jsou údajně skoro jen samé babičky, šla zkusit.“ Dalším potvrzením jejího rozhodnutí bylo, když doma ve sklepě našla starý odznak třetího řádu se zkříženými rukama Krista a Františka. Neví, kde se tam vzal, nikdo z rodiny k řádu nepatřil, ale dodnes ho má na nástěnce jako znamení. „Co ve společenství nacházím? Rodinu. Ne skupinu, ale rodinu. Blízkost, která zůstává i v těžkých chvílích.“

Právě rodinnost je motiv, který se jako červená nit vine napříč celou slavností. A k ní patří i humor a radost – typická františkánská kombinace. Projevil se i po liturgii, kdy následovalo společné agapé.

Ministr Lumír Ruffin Hurník popsal rozhodnutí Jany Murinové výmluvným příměrem: „Je to jako svatba. Když si bereš někoho od Rothschildů, řekneš »ano«, od té chvíle jsi Rothschildová a dostaneš zlatou kartu a můžeš maximálně vybírat. A to něco znamená. My, františkáni, máme velkou hromadu duchovního zlata, které chodíme na naši »kartu« vybírat. Svatý František dal například zaslíbení, že když umře františkán, tak si s Ježíšem pro něho přijdou.“

Jak se v SFŘ žije

Formátora havířovského společenství Václava Petra Němce a jeho ženu přitáhla do řádu zatím nezmíněná stránka sv. Františka – charismata. „My jsme založili v devadesátých letech ve farnosti Karviná, odkud pocházíme, skupinu charismatické obnovy a vyvíjeli jsme se jako charismatici. Po několika letech jsme narazili na svatého Františka a zjistili, že je to jeden z největších charismatiků. Naše další cesta se tedy zaměřila na svatého Františka jako vzor. Ale to nešlo bez františkánské skupiny. Zjistili jsme, že existuje sekulární řád, který žije touto spiritualitou ve světě. Vyžádali jsme si duchovního asistenta od františkánů a tak to začalo.“ Ve svém vyprávění popsal, jak místní bratrské společenství vypadá zevnitř: „Setkáváme se jednou měsíčně. Modlíme se – nejen z knížky, učíme se mluvit s Bohem vlastními slovy, ale i mlčet a čekat. Máme formaci: co konkrétně znamená žít evangelium doma, v práci, mezi lidmi? Řídíme se Řeholí, Generálními konstitucemi a Národními stanovami SFŘ a prakticky je uvádíme do života. Z toho pak plyne apoštolát – drobné skutky milosrdenství, blízkost potřebným, prostá služba ve farnosti.“

Důležitý pro život místního společenství je také duchovní asistent – řeholník z I. františkánského řádu. Pro havířovské je to P. František Kroczeck, OFMCap. Všechno se děje v samosprávě – služba ministra/ministryně a rady není moc, ale služba bratrům a sestřím. To je další z prostot františkánského „ano“.

Proč právě trvalá profese?

„Jsem doma,“ usmívá se Jana: „Vím, že se do nebe sama nedostanu. Chci růst ve víře a být Kristu blíž – a františkán-

ská formace je mi šitá na míru: radikální i pokojná, radostná i prostá, trochu »bláznivá« – zkrátka přesně jako já. Proto trvale. Vím, že za rok bych své rozhodnutí nezměnila.“ S úsměvem dodává, že to byla krásná slavnost. Nervozita, kterou na začátku pociťovala, se rozplynula při první písni scholy, v přijetí společenství. „Vnímala jsem tam svatého Františka. A věřím, že z té radosti a pokoje se vylije mnoho dobra dál – i do naší rodiny.“

Jana Praisová

Co je Sekulární františkánský řád

SFŘ je větev františkánské rodiny pro laiky (i diecézní kněze), kteří chtějí žít evangelium „po františkánsku“ uprostřed světa – v rodině, práci, společnosti. Základ tvoří místní bratrské společenství (MBS); ta se sdružují do národního a mezinárodního společenství.

Život MBS stojí na čtyřech pilířích: modlitba – formace – bratrství – žít evangelium ve světě.

Cesta člena: zájem – kandidatura – noviciát (základní formace) – profese (u SFŘ jsou dvě možnosti buď dočasná profese, kterou lze složit 2x za sebou vždy po

roce, a pak profese trvalá). SFŘ je jediný celosvětový sekulární řád v církvi, který má vlastní Řeholi schválenou přímo papežem a žije pod jeho autoritou.

Jak se zapojit do františkánského společenství?

Zájemci o život SFŘ se mohou obrátit na nejbližší místní společenství, kontaktují sekretáře společenství a domluví si návštěvu jen tak „na zkoušku“. Seznam místních společenství je uveden na: www.sfr.cz.

Kontakt na Místní bratrské společenství SFŘ Opava (Robert Maxmilián Klásek):
E-mail: rklasek@seznam.cz
Telefon: +420 603 852 438

Nechat se vtáhnout do tajemství Velikonoc

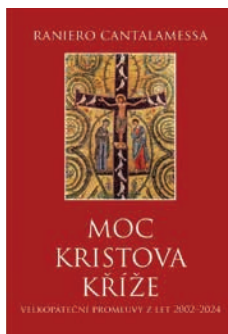
Jaké knihy si nechat ujít v březnu? Své tipy sdílí vedoucí prodejny Karmelitánského nakladatelství na opavském Dolním náměstí Jan Pilař.

Moc Kristova Kříže

Velkopáteční promluvy z let 2002–2024
Raniero Cantalamessa

S blížícími se Velikonocemi je vhodné zaměřit se na tajemství Ježíšova ukřižování. Už dva tisíce let jsou lidé stále znovu překvapováni, že si Bůh vybral jako prostředek spásy takovýto způsob. Jsou v něm podivuhodně namixovány hrůza, zahanbení, utrpení, láska i vznešenost.

A právě z tohoto klíčového tématu vychází velkopáteční zamyšlení, která pronášel coby papežský kazatel v Bazilice sv. Petra za přítomnosti papeže a představitelů vatické kurie P. Raniero Cantalamessa v letech 2002–2024. Jde o hluboké meditace nad tajemstvím Kristova kříže, vycházející vždy z biblických textů velkopátečních obřadů, se snahou o propojení s aktuálním děním v církvi i ve společnosti

Vydaly Paulínky, 200 stran.

Žít v Boží přítomnosti

Vavřinec od Vzkříšení

Při návratu z jedné cesty požádali novináři papeže Lva v letadle, aby jmenoval nějakou knihu, která ho v duchovním životě ovlivnila. Papež odpověděl: „Napadly mě různé, ale jednou z nich je kniha Žít v Boží přítomnosti.

Je to velmi jednoduchá knížka od autora, který ani neuvádí své příjmení – bratra Vavřince, napsaná před mnoha lety. Popisuje způsob modlitby a spirituality, ve kterém člověk jednoduše odevzdá svůj život Pánu a dovoluje, aby ho Pán vedl. Pokud se o mně chcete něco dozvědět, tak právě toto je moje spiritualita již mnoho let. Uprostřed velkých výzev, když jsem žil v Peru v dobách terorismu, když mě povolali sloužit na místa, kam jsem nikdy nepředpokládal... Důvěřuji Bohu a to je poselství, které sdílím se všemi lidmi.“

Nové české vydání této knihy obsahuje i předmluvu, kterou napsal sám Svatý otec. Dnes už klasické dílo nabízí jednoduchý návod, jak žít s Bohem uprostřed ruchu a nároků tohoto světa. Bratr Vavřinec sloužil v pařížském klášteře karmelitánů jako kuchař, jeho mystický život se odehrával doslova „mezi hrnci“. Díky své spiritualitě života v Boží přítomnosti dospěl k mimořádné duchovní zralosti, takže se stal vyhledávaným duchovním průvodcem.

Vydal Doron, 152 stran.

2002, 2003 a 2004: čím žila mladá diecéze?

Naše cesta minulostí diecéze pokračuje letopočty 2002, 2003 a 2004. V těchto letech oproti oběma dosavadním dílům seriálu ubylo „zakladatelských počínů“. To proto, že se mnohé nové iniciativy začaly rozvíjet a již měly své pevné místo v diecézním kalendáři. V tomto seriálu sledujeme zejména ty události, které měly v daném období svou premiéru.

20. února 2002 požehnal biskup František Václav věžeňskou kapli Krista Krále ve věznici v Ostravě-Heřmanicích.

23. února 2002 vysvětil biskup Lobkowicz v Havířově-Šumbarku kostel sv. Jana Boska.

13. dubna 2002 požehnal biskup Lobkowicz Centrum sv. Kláry v Hrabyni, 11. srpna se v něm pak konala 1. pouť vozíčkářů.

30. srpna 2002 požehnal biskup Lobkowicz ve Pstruží kapli Panny Marie Nanebevzaté.

14. října 2002 poté požehnal opravenou kapli Panny Marie Pomocné v Borově.

Ve dnech 7.–9. dubna 2003 se v Krnově konalo zasedání České biskupské konference. Čeští a moravští biskupové se spolu s apoštolským nunciem Josefem Enderem sešli v krnovském klášteře bratří minoritů.

1. července 2003 byla zřízena nová farnost Havířov-Šumbark pod patronací sv. Jana Boska.

26. července 2003 požehnal generální vikář Marcel Tesarčík obnovenou kapli sv. Anny na trojmezí farností Opava-Jaktař, Slavkov a Stěbořice.

27. září 2003 se více než 2 000 věřících shromáždilo v ostravské katedrále, kde

■ 1. září 2004 nastoupily děti poprvé do opavské pobočky Církevní základní školy sv. Ludmily. Budově i dětem požehnal biskup Lobkowicz a o šest týdnů později požehnal také školní kapli. Foto: BOO

se na svém putování Českou republikou zastavila socha Panny Marie Fatimské. Po odpolední mši svaté zasvětil biskup F. V. Lobkowicz diecézi Nejsvětějšímu Srdci Panny Marie. Socha putovala naší zemí v rámci Středoevropských katolických dnů.

7. ledna 2004 udělil biskup Lobkowicz ve věznici v Ostravě-Heřmanicích svátost křtu a biřmování.

Od 17. do 22. července 2004 se ve Frýdlantu nad Ostravicí konalo 1. letní týdenní Diecézní setkání mládeže.

7. srpna 2004 požehnal biskup Lobkowicz kapli Neposkvrněného srdce Panny Marie v Třinci-Osůvkách.

8. srpna 2004 proběhlo vysvěcení filiálního kostela sv. Cyrila a Metoděje v Dolní Lhotě, jehož se ujal biskup František Václav Lobkowicz.

1. září 2004 byla otevřena pobočka CZŠ sv. Ludmily v Opavě. 21. října v ní pak biskup Lobkowicz požehnal kapli.

9. září 2004 se biskup F. V. Lobkowicz zúčastnil otevření Domova pokojného stáří v Odrách, provozovaného oderskou Charitou.

28. září 2004 se rozběhl 1. ročník Svato-václavského hudebního festivalu, a to v kostele sv. Vojtěcha v Opavě, zakončen byl 28. října v ostravské katedrále.

Připravil Libor Rösner

„Kratce“

Jsme součástí

Další setkání pro všechny, kterých se dotkl rozvod manželství, chystá Biskupství ostravsko-opavské spolu s Centrem pro rodinu a sociální péči. Uskuteční se v pátek 10. dubna od 17 hodin na biskupství v Ostravě. Podobně jako při minulém (říjnovém) setkání vznikne prostor ke

sdílení a modlitbě. Katechezi s názvem „Pane, to se mi nemůže stát“ připraví Františka Böhmová.

Přihlašování: www.doo.cz/prihlaska.

Konference Dobrý správce

Inciativa Františkova ekonomika a nadační fond Teo via pořádají ve čtvrtek 7. května pod záštitou arcibiskupa Josefa Nuzíka konferenci Dobrý správce. Koná se v olomouckém Arcibiskupském palá-

ci. Je zaměřena na odpovědnou správu majetku a zdrojů ve službě misijnímu rozvoji farností.

Konference je určena kněžím, členům ekonomických a pastoračních rad, laikům, podnikatelům i všem, kdo se podílejí na životě farností a chtějí hledat nové cesty pro spolupráci a správu zdrojů ve službě misijnímu životu církve. Více: www.dobryspravce.org.

P. Anton Helm (1786–1872)

Letos v březnu by se dožil 240 let. Tato nadsázka na úvod má sloužit jako předznamenání toho, že muž, o kterém bude řeč v tomto čísle Okna, ve své době bez nadsázky něco znamenal. Byl generálním vikářem pro rakouskou část vřatislavské diecéze, tudíž zástupcem biskupů v této části diecéze. Jeho život je více než úzce spjat s dnešní ostravsko-opavskou diecézí, proto mu bude na stránkách diecézního časopisu věnován prostor.

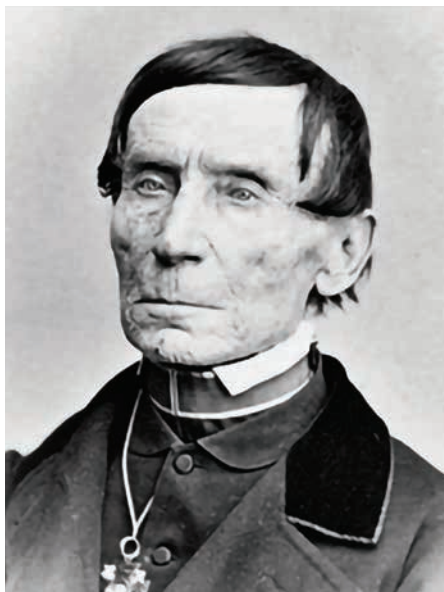
Na svět přišel 27. března 1786 v Bravantících. V osmnácti letech vyšel na cestu za svátostným kněžstvím a do jejího cíle dospěl 13. srpna 1809 v Olomouci, městě svých bohosloveckých studií. Z hanácké metropole se poté vrátil nazpět do rodné vesnice, kde po dobu pěti let působil jakožto kaplan na tamní faře.

V roce 1814 změnil nejenom farnost, ale i diecézi, a to zásluhou hraběte Jindřicha Larische-Mönnicha – z olomoucké arcidiecéze zamířil do vřatislavské diecéze. Nejprve na dalších pět let zakotvil ve Fryštátu, poté tři roky kaplanoval v Zebrzydowicích v dnešním Polsku a roku 1822 se vrátil na území dnešní ostravsko-opavské diecéze, a sice do Ropice.

V roce 1826, tedy přesně před 200 lety, se Helmovým novým kněžským působištěm stala Skalice. Tentokrát již farářským. Na další farářské místo se v roce 1832 stěhoval do polského města Strumín. Záhy nato byl jmenován i děkanem a školským vizitátorem.

Léta Páně 1770 založil vřatislavský biskup Filip Gotthard Schaffgotsch generální vikariát pro rakouskou část vřatislavské diecéze. Poté, co v červnu roku 1850 odešel na věčnost generální vikář P. Mateusz Opolski, byl P. Anton Helm na sv. Augustina, tj. 28. srpna, jmenován jeho nástupcem.

Tento úřad vykonával do roku 1855 ze Strumínu, nicméně ve zmíněném roce si vyměnil farářský post s P. Józefem Paduchem a nově úřadoval z Těšína, čímž se stal Těšín sídlem generálního vikariátu a zůstal jím až do svého zániku v roce 1925. U místních Poláků si získal sympatie, ačkoliv ze začátku měli pro jeho německý původ obavy, že by

■ P. Anton Helm se výrazně zapsal do církevních dějin Těšínské Slezska.

na jejich úkor výrazně stranil Němcům. To se však nestalo a vůči Polákům byl nastaven vcelku vstřícně.

Že jsou jejich obavy neopodstatněné, mohli vydedukovat již rok před Helmovým příchodem do Těšína. Tehdy z moci svého úřadu vydal nařízení, aby všichni bohoslovci pocházející z vřatislavské diecéze studující teologii v olomouckém semináři bezpodmínečně ovládali polštinu, a to bez ohledu na skutečnost, zda jsou Poláci, Češi nebo Němci. Jakkoliv se to dnes zdá jako samozřejmost, území vřatislavské diecéze nebylo čistě polské a do té doby si kněží leckdy vystačovali jenom se svým rodným jazykem. Že se tak dělo na újmu pastorače, byl přirozený důsledek.

Generální vikář Helm vysvětil několik kostelů, mj. i ten v Koňákově (část dnešního Českého Těšína), zasvěcený Prozřetelnosti Boží. Toto patrocinium má v naší zemi už jenom kostel v Šenově u Ostravy.

P. Anton Helm byl za své služby církví oceňován. Nejprve se stal čestným kanovníkem vřatislavské kapituly, to byla nicméně „jenom“ lokální záležitost. Další čestné tituly připutovaly do města na řece Olši postupem času: V roce 1859 titul tajného podkomořího Jeho Svatosti (s právem nosit fialovou barvu kněžského šatu a užívat titul Monsignore) a o deset let později titul apoštolského protonotáře a preláta Jeho Svatosti.

Nešlo však výlučně o církevní hodnosti, ani světská moc se nenechala zahanbit a těšínského generálního vikáře vyznamenávala rovněž: od rakouského císaře obdržel P. Helm zlatý Záslužný kříž s korunou, což byl nejvyšší ze čtyř stupňů Verdienstkreuzů neboli záslužných křížů, a Rytířský řád Františka Josefa I., což byl pro změnu nejnižší stupeň v hierarchii těchto vyznamenání.

P. Helm byl taktéž členem K.k. mahr. schl. Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde aneb Moravskoslezské společnosti pro zvelebení orby, přírodovědy a vlastivědy. Tato společnost se sídlem v Brně měla za úkol přispívat ke všeobecnému rozvoji zemědělství a uvádět do praxe pokroky přírodovědy.

Těšínští radní navíc P. Antonovi udělili čestné občanství.

V tomto městě také dožil svůj dlouhý život. Posledním dnem generálního vikáře pro rakouskou část vřatislavské diecéze byl 18. červen 1872. Více než stovka kněží se s ním přijela do Těšína rozloučit, když byl uložen do hrobu na hřbitově Nejsvětější Trojice.

Není určitě bez zajímavosti, že Helmovým nástupcem se stal P. Franciszek Ksawery Śniegoń (viz Okno 7–8/2021), jenž léta Páně 1883 přijal biskupské svěcení, čímž se stal de facto prvním těšínským biskupem.

Nad Helmovým hrobem zazněl polský a německý proslov, toho druhého se ujal frýdecký farář P. Karel Findinský, jenž se zase stal v roce 1891 generálním vikářem po zemřelém biskupu Śniegoňovi.

Na Helmově náhrobku je německá inskripce vypočítávající jeho tituly, zakončená „Friede seiner Asche!“, tj. „Pokoj jeho popelu!“

Libor Rösner

Pochod pro život se v letošním roce uskuteční v sobotu 11. dubna. Začíná se v 11 hodin mší sv. v pražské katedrále, následně vyjde průvod na Václavské náměstí. „Přijďte vyjádřit podporu ženám čekajícím nečekaně dítě. Patnáct tisíc žen ročně ji nenachází. Nejlepší je prostě pomoci,“ zvou organizátoři z Hnutí pro život.

Katechetické a pedagogické centrum

<http://kpc.doo.cz>, kpc@doo.cz

■ Staňte se vyučujícím náboženství či katechetou!

Jak učit děti, které mají více otázek než odpovědí? Jak mladým ukázat, že Kristus má co říct i dnes?

Přidejte se ke službě, která dává prostor vašemu duchovnímu růstu i budoucnosti víry v naší diecézi.

Ve spolupráci s **Teologickou fakultou Jihočeské univerzity** v Českých Budějovicích otevíráme od školního roku 2026/27 dva souběžné kurzy:

- **Učitelství náboženství** – rozšíření odborné kvalifikace pro pedagogy s vysokoškolským vzděláním,
- **Výchova ke křesťanství** – příprava pro pastorační a katechetickou službu ve farnostech pro absolventy středních škol.

Studium je určeno všem, kdo chtějí **děti a mladé lidi provázet na cestě víry** nebo se **podílet na kvalitní výuce náboženské výchovy** ve škole v souladu s RVP ZV. Otevírá se pedagogům, rodičům a dalším zájemcům, kteří chtějí své teologické a pedagogické znalosti prohloubit a rozvíjet je v kontextu současné společnosti.

Přihlaste se co nejdříve, abyste si mohli vybrat termín motivačního pohovoru, který vám bude vyhovovat.

Uzávěrka přihlášek je 17. května 2026.

Více informací najdete na stránkách Katechetického a pedagogického centra.

Národní týden manželství

■ Valentinská večerní pouť v Háji ve Slezsku. Setkání začalo v tamním kostele sv. Valentina mší sv. s P. Petrem Rakem. Účastníci pak pokračovali na valentinské menu a přednášku manželů Putzlacherových na téma „Když povaha mluví za nás“. Foto: Leo Vitásek / Člověk a Víra

■ Ochutnávkové Manželské večery v nové budově Centra pro rodinu a sociální péči na Fifejdách. Foto: CPR

■ Valentinská večerní zastavení v Příboře. Přednáší P. Vítězslav Řehulka. Foto: Vojtěch Orlík

Centrum pro rodinu a sociální péči

<https://www.prorodiny.cz>

■ Večer pro nás dva

romantická večeře s ochutnávkou programu Manželské večery

Kdy: 12. 3. od 18.00   **Kde:** Kopřivnice, Katolický dům

Info a přihlašování: gholubova@prorodiny.cz,
605 056 070

■ Postní duchovní obnova pro manžele

Jak posílit vztah v manželství (H. a P. Školoudovi)

Půst – cesta (P. Jiří Ramík)

Kdy: 14. 3. od 8.45 do 17.30

Kde: Hradec nad Moravicí, CZŠ sv. Ludmily

Info a přihlašování: jdostalova@prorodiny.cz,
731 625 617

Pro seniory připravujeme:

■ Akademie pro třetí věk

Ježíšova Pascha a křesťanské Velikonoce

Kdy: 12. 3. od 9.00   **Kde:** Ostrava, biskupství

Vede: Josef Byrtus

Info: Ikanokova@prorodiny.cz, 734 876 497

■ Postní duchovní obnova pro seniory

obnovou provází P. Vítězslav Řehulka

Kdy: 18. 3. od 9.00

Kde: Frýdlant n. O., kostel a fara

Info: Ikanokova@prorodiny.cz, 734 876 497
(přihlašování do 15. 3.)

■ Postní duchovní obnova pro seniory

obnovou provází P. Jan Mazur

Kdy: 19. 3. od 8.30

Kde: Ostrava, biskupství

Info: Ikanokova@prorodiny.cz, 734 876 497
(přihlašování do 16. 3.)

■ KLAS: České korunovační klenoty

návštěva v Muzeu Beskyd

Kdy: 24. 3. od 10.00 (sraz v 9.50)

Kde: Frýdek, Muzeum Beskyd

Info: Ikanokova@prorodiny.cz,
734 876 497

Diecézní centrum mládeže

<http://dcm.doo.cz>, stara.ves@doo.cz

■ Duchovní obnova DCM

Kdy: 14. března od 9.00 do 17.00

Kde: Ostrava, biskupství

Tímto dnem nás bude provázet **P. Jakub Vavrečka**, který otevře téma **odvahy**. Odvahy v životě víry, v rozhodování i v každodenních situacích, které nejsou vždy jednoduché.

Obnova nabídne prostor k zastavení, ztišení i hlubšímu zamyšlení (osobnímu i společnému). Skrze **přednášky, rozjímání a sdílení** budeme hledat, co pro každého z nás znamená žít s odvahou a kde ji můžeme ve svém životě znovu objevit. Součástí programu bude také **společný oběd a mše svatá v kapli biskupství**, která celý den propojí a ukotví v modlitbě.

Zveme všechny, kdo touží po povzbuzení, novém impulzu a chvíli, kdy mohou vystoupit z každodenního shonu a nadechnout se do hloubky. Těšíme se na společné setkání. Přihlašování probíhá přes formulář na webu: dcm.doo.cz

■ Velikonoce ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

Kdy: od 1. do 5. dubna

Velikonoce na DSM ve Staré Vsi jsou příležitostí zastavit se, vystoupit z každodenního rytmu a prožít tyto svátky v partě mladých lidí, kteří chtějí hledat víc. Přihlašování na webu dcm.doo.cz.

■ Noční křížová cesta

Kdy: Zelený čtvrtek 2. dubna ve 22.05

Kde: z Nového Jičína do Štramberka

Sraz u prvního zastavení Via Crucis za městským hřbitovem v Novém Jičíně. Konec se závěrečným požehnáním ve Štramberku na Kotouči. Doporučujeme dojet autem do Štramberku, tam auto nechat a linkovým autobusem č. 690 ze zastávky Štramberk, restaurace pod Bílou horou odjet ve 21.47 a dojet na zastávku Nový Jičín, Hasičská zbrojnice. Podrobnosti vč. přihlašování na webu dcm.doo.cz/akce a na instagramu [_karvinatori_](https://www.instagram.com/_karvinatori_)

■ Duchovní obnovu mužů v opavském Marianu vedl v sobotu 14. února P. Vítězslav Řehulka.

■ Tématem setkání před vstupem do postní doby byla blahoslavenství. Foto: Š. Handžák / ČaV

■ Žehnání nové nemocniční kaple ve Frýdku-Místku. Obřad vedl P. Jan Wojnar. Foto: Josef Cinciala / ČaV

■ Biskup Martin při návštěvě Městské nemocnice žehnal také malým dětem. Foto: L. Vitásek / ČaV

■ Při přijímání svátosti nemocných nastavujeme Bohu své prázdné ruce. Foto: Josef Cinciala / Člověk a Víra

■ Popeleční středa v Mostech u Jablunkova. Foto: Milan Motyka / Člověk a Víra

■ Čiňte pokání a věřte evangelium. Tato slova zazněla i v Mariánských Horách. Foto: Milan Chudej / ČaV